

vzdálení se Ž-ova z automobilu, spolupůsobila tak stěžovatelka při odnětí peněz Ž-ovi a jest lhostejno, zda si oněch 100 Kč, o které jde, z tobolky Ž-ovy vzala sama, či zda je přijala od oné neznámé Emily, aniž sama sáhla do tobolky. Jak v tom, tak i v onom případě bylo jednání stěžovatelky stejným úmyslem vedeným spolupůsobením při provedení krádeže, na Rudolfu Ž-ovi spáchané, takže vytýkaný rozpor nedotýká se skutečnosti rozhodné. Náleželo proto zmateční stížnost dílem jako po zákoně neprovedenou, dílem jako zřejmě bezdůvodnou zavrhnutí.

Čís. 1603.

V tom, že veřejný žalobce, ač skutek obžalovaného vykazuje zákonné znaky několika různých skutkových podstat, vznesl obžalobu jen pro některé z nich, nelze spatřovati návrh na zastavení trestního řízení (§ 109 tr. ř.) ohledně ostatních. Není proto závady proti dodatečnému »rozšíření« obžaloby i na tyto trestné činy a není dán zmatek dle čís. 8 Šu 281 tr. ř., byl-li obžalovaný uznán vinným dle rozšířené obžaloby.

Pod skutkovou podstatu Šu 516 tr. zák. spadá čin, jenž pro svůj pohlavní vztah příčí se mravům a slušnosti; necudným je čin, jenž, vytrysknuv z podrážděného pudu pohlavního nebo byv určen k jeho vzbuzení (nikoliv též nutně k jeho ukojení), uráží hrubě mravní slušnost ve směru pohlavním.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1924, Kr I 720/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 8. června 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle Šu 516 tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se nejprve důvodu zmatečnosti čís. 8 Šu 281 tr. ř., uplatňuje zmateční stížnost, že nalézací soud, odsoudiv obžalovaného pro přestupek Šu 516 tr. zák., překročil obžalobu, která zněla původně jen na zločin podle Šu 93 tr. zák. Svým právním pojetím věci a odůvodněním obžaloby dalo prý státní zastupitelství, byť ne přímo, tedy aspoň nepřímo na jevo, že nevznáší proti stěžovateli obžalobu pro přestupek Šu 516 tr. zák. V postupu státního zastupitelství dlužno prý v pravdě spatřovati návrh na zastavení řízení ve směru přestupku Šu 516 tr. zák. Rozšířil-li proto veřejný obžalobce teprve při hlavním přeličení obžalobu na tento přestupek, bylo prý zkoumati, zda se jedná o nový čin dle Šu 263 tr. ř. a zda veřejný obžalobce, kdyžtě vlastně zastavil trestní řízení ve směru přestupku Šu 516 tr. zák., neměl navrhnouti obnovu trestního řízení dle Šu 352 tr. ř. K tomu prý přistupuje, že veřejný obžalobce navrhl odsouzení obžalovaného dle obžaloby, dle níž byl obžalovaný dán v obžalobu jen pro zločin dle Šu 93 tr. zák. Stížnost je bezdůvodna. Předmětem obžaloby je účast obžalovaného na určitém

příběhu, který dle náhledu obžaloby přivodil trestný výsledek. Je proto předmětem obžaloby nikoli určitá právní kvalifikace trestného činu, nýbrž určitý skutek. Předmětem obžaloby byl v projednávaném případě příběh, který se dne 25. října 1922 sběhl mezi obžalovaným a jedenáctiletou Vlastou Č-ou v místnostech drogerie Ludvíka D-ého v B. Příběh tento tvoří též obsah rozsudku. Nikoli různý, nýbrž tentýž skutek je proto podkladem jak obžaloby, tak rozsudku. Odlišnost v právním nazírání na skutek mezi obžalobcem a nalézacím soudem je pro otázku totožnosti činu nezávažnou. Nalézací soud není také dle zásad §§ 262, 263 a 267 tr. ř. nikterak vázán na právní kvalifikaci skutku se strany obžaloby, naopak jest oprávněn posuzovati čin ten zcela neodvisle od jejího náhledu. Okolnosti, že obžalobce neshledal původně v činu také přestupek dle § 516 tr. zák., nelze dávatí výklad, o nějž se pokouší stížnost, zvláště, když zastavení trestního řízení může se dle zákona týkati jen činu, nikoli však té neb oné právní kvalifikace jeho. Obžalobce rozšířil ostatně obžalobu, správněji řečeno kvalifikoval čin při hlavním přelíčení též jako přestupek § 516 tr. zák. a má proto stěžovatel tím méně důvodu ke stížnosti. Zněl-li konečný návrh obžalobcův na odsouzení obžalovaného dle obžaloby, stačilo to úplně, jednak proto, že tím obžalobce mínil samozřejmě obžalobu i na § 516 tr. zák. rozšířenou, jednak z toho důvodu, že soud dle toho, co řečeno, je vázán na obžalobu jen potud, pokud jde o konkrétní čin v obžalobu daný, nikoli však na právní název jeho. Důvod zmatečnosti čís. 8 § 281 tr. ř. není proto opodstatněn.

Důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. provádí zmatečnou stížnost v souvislosti. Uplatňuje právem, že ke skutkové povaze přestupku § 516 tr. zák. náleží čin, jenž pro svůj pohlavní vztah přiči se mravům a slušnosti, a že necudným jest pouze ten čin, který, vytrysknuv z podrážděného pudu pohlavního nebo byv určen k jeho vzbuzení, uráží hrubě mravní slušnost ve směru pohlavním. Neprávem však tvrdí, že předpoklady tyto nejsou kryty zjištěními rozsudku. Nalézací soud běře na základě doznání obžalovaného za prokázáno, že obžalovaný předsevzal jednání, jemu za vinu kladené, proto, že na něho přišla okamžitá žádostivost a že ohmatávání těla sloužilo k uspokojení jeho žádostivosti. Uplatňuje-li stížnost, že tento výrok jest v rozporu se zodpovídáním se obžalovaného, jenž přiznal pouze, že na něho přišla okamžitá žádostivost, děvče pohladiti, dlužno na to odvětiti, že nalézací soud hodnotě toto doznání a přihlížeje k ostatnímu průvodnímu materiálu, dospěl k přesvědčení, že jednání obžalovaného bylo výsledkem podrážděného pudu pohlavního. Přesvědčení toto je výronem volného uvažování průvodů, nalézacímu soudu dle zákona (§ 258 tr. ř.) příslušejícího, i není na místě formelní porovnání závěru soudcovského se spisy. Ustanovení § 516 tr. zák. nevyžaduje nutně, by pachatel ohmatával druhou osobu přímo na pohlavním údu; mravopočestnost uráželo také hrubě, když obžalovaný ohmatával jedenáctileté děvče na prsou a na nahém zadku a když se tak stalo následkem podrážděného pudu pohlavního. Ukojení pohlavního pudu není předpokladem podřanění pod zákon, jak to vyplývá již ze správného výkladu zákona, stížností samou shora reprodukováného. Že se obžalovaný dopustil činu ze žertu, roz-

sudek nezjišťuje a nemělo by to právního významu, když čin vykazuje všechny náležitosti skutkové povahy přestupku. Obrounou, že obžalovaný nespátroval ve svém jednání činu trestného, uplatňuje stížnost v pravdě jen omyl právní, který však dle zásad §§ů 3, 233 a 238 tr. ř. neomlouvá. Zákon předpokládá naopak, že přečiny a přestupky v druhém díle tr. zák. obsažené může každý jakožto nedovolené sám poznati. Odvolání se na mladistvý věk obžalovaného musí zůstatí bez úspěchu, poněvadž zákon předpokládá, že osoba, 14. rok svého věku překročivší (§ 2 d) tr. zák.), má schopnost postřehnouti význam a dosah svého jednání, a ukládá jí proto plnou trestní zodpovědnost. Mladistvý věk může dojítí povšimnutí pouze jako polehčující okolnost při výměře trestu. Důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. není proto dán.

Čís. 1604.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

I skutková podstata řetězového obchodu (§ 11 čís. 4 zákona) vyžaduje po stránce objektivní způsobilosti jednání, stupňovati cenu předmětu potřeby, a po stránce subjektivní vědomí pachatele o této způsobilosti jeho jednání.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1924, Kr II 373/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Olomouci ze dne 16. června 1923, pokud jím stěžovatel byl uznán vinným přečinem řetězového obchodu podle Šu 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by jí znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek v části, odsuzující stěžovatele pro přečín řetězového obchodu, důvody zmatečnosti dle čís. 9 písm. a) a b) Šu 281 tr. ř. Dovolávajíc se důvodu zmatku dle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř. dovozuje, že ke skutkové podstatě řetězového obchodu se jednak vyžaduje, by pachatel měl ze svého obchodování nějaký zisk, jednak, aby si byl toho vědom, že jeho jednání jest způsobilé zvyšovati ceny předmětu potřeby, a vytýká napadenému rozsudku naprostý nedostatek zjištění po subjektivní stránce. Třebaže v onom směru nelze přisvědčiti názoru zmateční stížnosti, ježto není pojmovým znakem přečínu dle Šu 11 čís. 4 zákona o trestání válečné lichvy vůbec ani snaha po zisku ani zisk skutečně docílený, přece nutno v druhém směru uznati jeho výtku za oprávněnu, uváží-li se, v čem nalézací soud shledal skutkovou povahu přečínu řetězového obchodu. Nalézací soud, zjistik, že obžalovaný při zábavách vícekráté a skoro pravidelně ať již přímo nebo ve formě »vrácení« na placenou útratu prodával cigarety (egyptky a športky), dovodil z pouhé okolnosti, že obžalovaný trafiky neměl a